

C H U Ơ N G : 38

GIÁM-ĐỐC RIPPLETON HOLABIRD cũng đã lấy vợ để đào mỏ, và khi nghe các đồng-nghiệp nói bóng nói gió rằng từ lần đầu tiên ông hăng hái nghiên-cứu về sinh-lý-học song ông không làm gì khác hơn là bày trên bèn dăm ba bông hoa thật đẹp mà người khác đã khéo chọn và cắt sẵn, ông tự an ủi và lấy làm mãn-nguyện rằng trong khi những "anh nhà quê" ấy phải đi xe điện tới Viện làm việc, thì ông lái một chiếc xe hơi kiểu "coupé" hai chỗ ngồi lịch-sự. Nhưng Arrowsmith, một anh chàng trước kia nghèo nhất Viện, bây giờ lại đi xe hơi kiểu "limousine" bốn chỗ ngồi có tài-xế mở cửa xe và ngả mũ chào khi chàng bước xuống, làm cho Holabird mất thớ.

Martin tuy nhiên vẫn giữ bản tính giản-dị, nhưng không thể nói rằng chàng đã không "liếm môi" khi thấy Holabird nhìn tài-xế xe chàng.

Nhưng việc chàng đắc thắng Holabird chưa

bằng việc chàng đã thết đãi được vợ chồng Angus Duer ở Chicago tới, đưa Duer đi giới-thiệu với Ông Giám-Đốc Holabird, với Salamon vua giải-phẫu, và một hầu-tước y-sĩ, và được Duer thổ-lộ tâm-tình: "Martin, xin anh cho phép tôi được nói rằng tất cả chúng tôi rất lấy làm hãnh-diện về anh. Rouncefield hôm nọ có nói với tôi về truyện anh, ông ấy bảo, "Nói ra có lẽ cũng hơi tự-phụ, nhưng thực-tình tôi thấy có lẽ cũng nhờ ở sự huấn-luyện của chúng tôi ở đây, ở Bệnh-viện này một phần nào, mà Martin đã gây được sự-nghiệp đẹp đẽ ấy ở Tây Ấn-Độ và ở Viện McGurk". Nay, vợ anh sao mà xinh đẹp thế! Chả biết chị có vui lòng bảo cho nhà tôi biết chỗ chị may cái áo ấy không ?"

Martin đã từng nghe người ta nói nhiều về cái nghèo thanh-bạch cao-quý hơn cái giàu xa-hoa, nhưng sau những ngày ăn cơm bình dân ở Mohalis, sau mười hai năm trời phải giúp tay Leora kiểm điểm những quần áo bò tiệm giặt xem có thiếu sót nhằm lẫn chiếc nào không, phải lo lắng về giá cả của thịt bò mỗi ngày một tăng, phải đứng trong vũng nước bùn đợi xe điện, bây giờ có một tên hầu phòng đưa quần áo cho mình như một cái máy kể ra cũng dễ chịu, mà kể ra cũng chẳng có gì là giảm mất giá-trị mỗi khi về nhà lại có sẵn một bữa cơm luôn luôn ngon lành, và mỗi khi ngồi trong xe hơi kín-đeo, ngá cái đầu mệt mỏi lên chiếc đệm êm chàng thấy mình cũng là kẻ khôn ngoan

rất mực.

Joyce nói, "Anh xem, có người làm những công việc vặt cho anh, thì anh có thể dành sức để làm những công việc mà chỉ có anh mới làm nổi không?"

Martin chịu là đúng, và lái xe đi Westchester để học đánh Golf.

Một tuần sau khi ở Âu-Châu về, Joyce cùng đi với chàng tới thăm Gottlieb. Chàng thấy hình như ông đã tỉnh trí và cười với hai vợ chồng chàng.

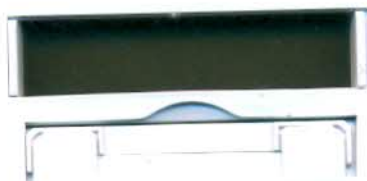
Chàng nghĩ, "Dẫu sao thì ông già này cũng thích những cái đẹp. Nếu có cơ-hội, chắc ông cũng thích có một cơ-sở lớn, chắc thế".

Terry vui vẻ một cách bất ngờ, "Này Slim, nếu cậu muốn biết thì để tôi nói cho cậu hay. Riêng tôi thì tôi ghét sống có kẻ hầu người hạ. Nhưng bây giờ tôi già rồi và cũng khôn ra rồi. Tôi thấy mỗi người có một sở thích, và chả mấy người biết tìm tôi hỏi xem họ nên thích cái gì. Nhưng thành thực mà nói chú chưa chắc tôi đã lại ăn tiệc ở nhà cậu đâu. Tôi đã đi mua một bộ lễ-phục... mua hẳn hai rồi! để ở trong phòng tôi rồi... cậu biết không? và cái bà chủ nhà con khỉ ấy nhất định bỏ đầy băng-phiến vào các túi áo...nhưng chắc khó lòng tôi có thể đứng nghe cái lão Latham Ireland ấy ba-hoa làm ra về ta đây kẻ

giờ".

Chỉ riêng có thái-độ của Rippleton Holabird làm cho chàng bận tâm nhất, vì ông ta bắt chàng phải luôn luôn nhớ rằng, trừ phi chàng muốn nghỉ việc về nhà đóng vai một anh ăn bám vợ giàu, còn không thì chàng hãy nên khôn hồn đừng bao giờ quên ai là Giám-Đốc ở cái Viện McGurk này.

Đối với Ross McGurk, Holabird vẫn giữ thái-độ thân mật, nhưng đối với những người làm dưới quyền, càng ngày Holabird càng tỏ ra xa-cách và có thái-độ lịch-sự một cách lạnh-lùng trầm-lặng của một "Tay Làm Áp-Phe", và nếu có ai tưởng ông vẫn còn giữ tình bạn như xưa mà tỏ ra về thân mật với ông, thì lập tức ông nhã-nhận cho người ấy biết địa-vị của họ ngay. Khi thấy Martin đi làm bằng xe hơi sang hơn ông, ông thấy cần phải đàn-áp ngay những kẻ không phục-tùng ông. Ông để cho chàng điện xe hơi đi làm được một tuần, ông đến tận phòng thí-nghiệm của chàng, vừa thờ dài vừa ôn-tồn nói, "Martin, tôi thấy ông bạn Ross McGurk của ta hơi có vẻ không hài lòng về những kết-quả thực-tế mà Viện thu lượm được. Muốn cho ông ấy được yên lòng, tôi sợ có lẽ tôi phải thực-sự yêu-cầu anh lúc này hãy tạm bớt chú-trọng đến cái thuốc phage của anh mà để tâm nghiên-cứu bệnh cúm xem ra sao. Viện Rockefeller có ý-kiến rất đúng. Họ dùng những nhân-viên tài-ba nhất của họ, và tiêu rất

nhiều tiền về những vấn-đề như bệnh sung phổi, bệnh sung màng óc, bệnh ung thư. Họ đã làm giảm bớt những nỗi lo sợ về bệnh sung màng óc và sung phổi, và nhờ công cuộc nghiên cứu của Noguchi mà bệnh sốt rét vàng gần bị tận diệt, và tôi tin rằng nhờ có những tài-nguyên to lớn, những nhân-tài có tinh-thần hợp-tác chặt-chẽ, bệnh-viện của họ sẽ là cơ-quan đầu tiên tìm ra được thuốc chỉ thống bệnh dai dẳng. Tôi biết hiện tại họ đang ráo-riết tìm thuốc chữa cúm. Họ không để cho một trận dịch cúm xảy ra nữa. Đó, bạn xem, mình phải là người thắng họ, tìm ra thuốc cúm trước họ, và tôi đã chọn bạn ra thi đua với họ đấy".

Martin hiện đang suy tính tìm một phương pháp sản-sinh chất phage trên xác những vi-trùng, nhưng chàng không dám không làm theo ý của Viên Giám-Đốc, chàng không thể liêu mất việc được. Chàng giàu có quá sức! Một Martin sinh-viên y-khoa phân-bội có thể bỏ học đi làm nghề bán sô-đa, nhưng một Martin chồng của Joyce không thể tự-do làm một việc điên rồ như vậy, chàng sẽ bị phóng-viên đến tận chỗ chàng bán sô-đa để phỏng-vấn, chụp hình đăng báo ngay. Ngoài ra chàng cũng không thể làm một anh chồng ngồi không, ăn bám vợ, hay làm một thú bồi phòng cho vợ.

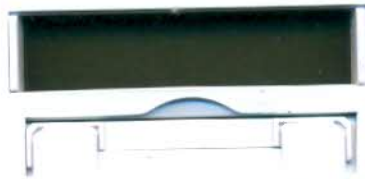
Chàng đành phải vượt bụng ám-ức nhượng bộ Holabird.

Chàng hồ-hững không để hết tâm trí vào việc tìm kiếm nguyên-nhân của bệnh cúm. Chàng xin ở các nhà thương vi-trùng của những bệnh có thể là bệnh cúm, mà cũng có thể là bệnh cảm lạnh - chưa ai quả-quyết triệu-chứng bệnh cúm ra làm sao, chưa có gì là rõ-rệt rút khoát cả. Phần lớn công việc chàng để cho người phụ-tá làm, thỉnh-thoảng chàng mới ngó qua và chua-chát ra lệnh cho họ, chẳng hạn như "cho thêm một trăm ống khác vào môi-trường cấy A - ấy thêm một ngàn ống nhớ!" Và khi thấy họ làm theo ý riêng của họ, Chàng cũng mặc, không quở-trách gì cả. Nếu chàng có rút tay lại không nắm lấy cái cây mà chẳng có lỗi cũng chỉ vì chàng chưa hề đụng đến cái cây bao giờ. Trước kia cái phòng thí-nghiệm nhỏ của chàng lúc nào cũng sạch "như ly như lai" chẳng khác gì một cái bếp ở New Hampshire, đến bây giờ những gian phòng rộng dưới quyền chàng trông nom đều dơ-dáy, hàng dãy ống thí-nghiệm bỏ chơ-chỏng, nhiều ống mốc meo, chẳng có cái nào dán nhãn-đề tử-tế.

Rồi chàng làm theo ý chàng. Chàng tin chắc rằng các nhà khảo-cứu của Viện Rockefeller đã tìm ra nguyên-nhân bệnh cúm. Chàng chạy tìm Holabird và quả-quyết nói với ông ta như vậy. Còn phần chàng, chàng sẽ quay lại nghiên-cứu tìm xem bản-chất thực sự của thuốc phage.

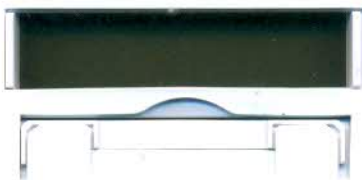
Holabird cãi lẽ bảo Martin làm. Nếu Ho-

labird muốn Viện McGurk - và cả Ông Giám-Đốc của Viện McGurk nữa - có công trong việc hàng phục được bệnh Cúm, cũng chỉ vì ông cho rằng Viện Rockefeller không thể nào đi bước trước Viện McGurk được. Ông cũng nói nhiều điều hống-hách về thuốc phage, Ông bảo bản-chất chính-yếu của nó là một vấn-đề thuộc về lý-thuyết.

Nhưng Martin nay đã là một tay biện-chứng khoa-học siêu-việt đối với Holabird nên ông ta phải chịu lép và rút lui về hang ổ (hay ít nhất Martin cũng ghét mặt ông ta mà nghĩ như vậy) để bày mưu tính kế khác để "chích" lại chàng. Thế là chàng lại được tự-do vui đầu vào công việc của chàng một thời-gian nữa.

Chàng tìm được một phương-pháp chế thuốc phage trên xác vi-trùng bằng cách lấy sức ép của hai chất ốc-xi - các-bon-di-ốc - xít pha trộn mỗi thứ một phần với nhau, công việc pha trộn này hết sức phức-tạp, hết sức tỷ-mỷ mà cũng hết sức tinh-xảo như công việc chạm trở ngọc quý, và vị tất đã xác thực như công việc muốn cần xem các vì tinh-tú ở trời nắng bao nhiêu. Bài khảo-đề của chàng làm cho thế giới bác-học phải xôn-xáo và nhiều nơi (như ở Tokyo, ở Amsterdam, ở Winnemac) người ta sốt-sắng tin rằng chàng đã chứng-minh được phage là một sinh-vật hữu cơ-thể, và cũng có người sốt-sắng nói bằng một thứ ngôn-ngữ bí-

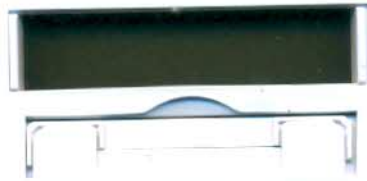

ấn chứng-minh bằng những công-thức toán-pháp, bảo chàng là một anh lão-khoét, ngu hết chỗ nói.

Chính lúc đó, lúc mà chàng có thể trở nên một Vĩ-Nhân, chàng đã bỏ hết các công việc của chàng và một vài bốn-phận làm chồng đối với Joyce để đi theo Terry Wickett, điều chứng tỏ rằng chàng không có lương-tri, vì Terry vẫn chỉ là một viên phụ-tá, và trong khi chàng là người đứng đầu chỉ-huy cả một ban.

Terry đã khám-phá ra thấy một vài chất chuyển-hóa của ký-ninh khi chích vào mình thú vật, sẽ dần dần phân-hóa thành một chất rất độc đối với vi-trùng, mà chỉ hơi độc một chút đối với con vật bị chích. Việc này có thể dẫn tới cả một thế-giới mới lạ về phương-pháp trị bệnh. Terry giải-thích cho chàng rõ và mời chàng cộng-tác. Lòng hớn-hở nghĩ tới viễn ảnh trọng-đại của công việc làm hai người xin Holabird và cả Joyce cho nghỉ phép, tuy đương giữa mùa đông họ cũng kéo nhau tới "Tiểu-Điếu An-Tức-Xá" trên đồi Vermont. Ở đây ngày thì họ xông pha gió tuyết đi săn thỏ, chiều tối thì nằm ép bụng trước lò sưởi, họ bàn tính huyền-thiên và phát-hoà những kế-hoach rất chu-đáo.

Martin sống trên nhung lụa chưa lấy gì làm lâu lắm cho nên vẫn có thể thấy khoái chén thịt heo muối sau khi đi ngoài gió tuyết

lạnh lùng. Và khỏi phải tìm những câu mới để khen nịnh Joyce, chàng thấy cũng đỡ khổ.

Họ có... họ thấy có một vấn đề cần-thiết phải giải đáp : "Những chất chuyển-hóa của ký-ninh phát-sinh hiệu-lực là do tự nó bám vào các vi-trùng, hay là do nó thay đổi các dịch-thể trong người ?" Đó là một câu hỏi rất giản-dị, rõ-ràng và xác-định, muốn giải-đáp, chỉ cần thông-hiểu uyên-bác về hóa - học và sinh-vật-học, vài trăm con vật để thí-nghiệm, và có lẽ mười hay hai mươi hay một triệu năm khảo-nghiệm và thất-bại.

Hai người quyết-định khảo-cứu với loại phế-cầu-khuẩn, và con vật nào có thể bị sung phổi giống người ta nhất. Như vậy có nghĩa là phải dùng tới giống khỉ, mà giết khỉ thì kể ra cũng tốn-kém và khá tàn-bạo. Holabird với tư-cách là Giám-Đốc, có thể cung cấp được, nhưng nếu để cho ông ta biết truyện thì ông ta lại đòi hỏi cho biết kết-qua ngay.

Terry suy nghĩ mãi rồi nói, "Anh có nhớ một người được giải-thưởng Nobel, một tay cuồng-tín ghê-gớm, thay vì để tiền tiêu xài, lại vác đi mua hắc-tinh-tinh và các loại khí lớn khác, rồi cộng-tác với một lão ria nào đó người tính thận-trọng, rồi hai người đã khéo-léo làm cho bọn chống khoa giải - phẫu sinh-thể không đụng-chạm gì đến họ, và họ đã giải-quyết được vấn-đề truyền bệnh giang-mai

cho giống vật hạ-đẳng đó ? Nhưng bọn mình thì chẳng được ăn cái giải Nobel nào, tôi lấy làm buồn mà nói cho anh biết như vậy, và tôi xem ra hình như..."

"Terry, nếu cần quá thì tôi cũng làm bừa đi ! Tôi chưa bao giờ lấy tiền của Joyce, nhưng bây giờ thì để tôi xoay xem, nếu cái "Lão Khó Chơi" ấy chơi xấu với bọn mình".

II

Hai người tới gặp Holabird tại văn-phòng của ông ta, rầu-rầu và hơi có vẻ con nít, xin một ngân-khoản tối thiểu là mười ngàn Mỹ-kim để mua khí. Họ mong làm một cuộc nghiên-cứu có lẽ mất tới hai năm mà chưa chắc đã có kết-quả hẳn-hoi - rất có thể không kết quả là khác. Terry được đổi sang ban của Martin làm đồng-trưởng-ban, lương hai người đem cộng chung lại rồi chia đều nhau.

Rồi họ chuẩn-bị để tranh-đấu.

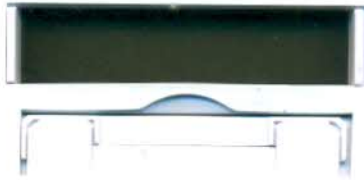
Holabird trở mắt lên nhìn, vượt lại bộ rìa, bỏ cái điệu-bộ Giám-Đốc cần-mẫn bình thường đi và nói :

"Khoan đã, xin lỗi hai anh. Theo như chỗ tôi hiểu thì hai anh có ý muốn giải-thích cho

tôi rõ rằng có khi cần phải để ra một thời-gian lâu dài để theo đuổi một công cuộc nghiên cứu. Tôi thực-tình phải nói với hai anh rằng tôi nguyên cũng là một nhà khảo-cứu trong một Viện tên là McGurk và đã có kinh-nghiệm bản thân về những điều đó ! Ái chà, Terry và anh, Martin, hai anh đừng có chơi cái lối "tự kỷ chủ-nghĩa" quá như vậy ! Các anh đâu phải là những khoa-học-gia duy nhất thích làm việc yên-ôn, không bị ai quấy-rầy ! Các anh đâu có biết tôi mong thoát khỏi cái nợ suốt ngày ngồi ký giấy tờ này nợ, và lại được cầm lấy cái trục của máy ghi-chép áp-lực điện-ba như thế nào ! Ôi, những thời-giờ dằng-dẵng đi tìm chân-lý mới sung-sướng làm sao ! Và nếu các anh biết tôi phải tranh-đấu với Ủy-Ban Quản-Trị như thế hào để giữ cho các anh được tự-do làm việc ! Thôi được rồi. Các anh sẽ có khi để thí-nghiệm. Các anh cứ họp nhất hai ban lại để làm việc cho tiện. Và khởi sự ngay đi. Tôi tin rằng trong giới khoa-học không có ai mà lại được tín-nhiệm như hai anh thế này !"

Rồi ông ta đứng lên, giơ tay ra một cách vừa thẳng-thần, vừa hòa-nhã, vừa thân-thiện. Hai chàng bẽn-lẽn bắt tay ông ta rồi rút lui. Terry lăm-bắm, "Lão làm mất toi cả một ngày của mình ! Mình chẳng tóm được một kẻ hở nào để cho lão một trận ! Slim này, không biết lão định chơi xỏ mình ở chỗ nào ? Tôi chắc chắn dám cuộc là lão có quỷ-kế gì, thế nào

cũng có chứ không thể không được !"

Sau một năm làm việc miên - man sung-sướng, hai chàng vẫn chưa thấy quý - kế thò ra. Hai chàng có đủ khí để dùng, phòng thí-nghiệm riêng để làm việc, và phụ-tá để sai bảo, và những phút rảnh-rang không bị quấy-rầy, họ bắt tay làm một công việc hấp-dẫn nhất đời họ từ xưa tới nay, và chắc-chắn cũng mệt nhọc nhất nữa. Khí là giống vật bất trị, mắc bệnh ho lao, chúng lại có vẻ khoái, hình như trong lúc bị giam nhốt, chúng khoái mắc bệnh truyền-nhiễm, và chúng gây sự với chủ, chúng chửi rủa nheo-nheo bằng đủ thứ tiếng.

Terry thở dài nói, "Anh xem chúng. cứ nhảy chơi-chơi lên suốt ngày thế kia. Tôi thấy muốn thả chúng nó ra, rồi rút lui về "Tiểu-Điều An-Túc Xá" trồng khoai còn hơn. Sao mình lại đi giết những con vật linh-hoạt như chúng để cứu sống những kẻ má xị, bụng ồng, khỏi sung phổi ?"

Công việc thứ nhất của họ là phải xác-định cho thật đúng phân-lượng chất chuyển-hóa của ký-ninh mà sức người có thể chịu được, và phải nghiên-cứu những hiệu-lực của nó đối với thị-giác, thính-giác, thận tạng, bằng những cuộc phân-tích không ngừng định-lượng của chất đường và niếu-tổ trong máu. Trong khi Martin trích thuốc và quan-sát hiệu-lực của thuốc đối với mấy con khỉ và lặn ngụp

trong hóa-học, dược-vật-học, thì Terry làm việc mệt mỏi suốt đêm hôm trước luôn cả ngày hôm sau mà chỉ uống có một ngụm rượu với lẫn ra chộp mắt đi một lát, để rồi lại tiếp tục làm việc như vậy, để tìm những phương-pháp mới hóa-hợp chất chuyển-hóa của ký-ninh.

Đây là giai-đoạn khó khăn nhất trong đời Martin. Suốt đêm, vừa làm việc vừa ngủ gà ngủ gật, sáng ra nằm lăn ra bàn thiu-thiu nửa thức nửa ngủ, điểm tâm trên chiếc bàn ăn vấy đầy mỡ, đó là những việc rất tự-nhiên và thích-thú, nhưng phải giải-thích làm sao cho Joyce hiểu vì lẽ gì chàng đã không về dự bữa tiệc nàng thết một nữ-điều-khắc-gia và một luật-su mà ông tổ ngày xưa làm Đại - Tướng, thực là việc chàng không sao làm nổi. Chàng giải-thích với nàng rằng thực tình chàng thèm hôn nàng để chúc nàng ngủ ngon, thực tình chàng rất thích giở bánh mì kẹp nàng gói cho chàng ăn rất ngon, và hiện tại chàng đang tìm cách làm cho nhân-loại thoát khỏi đau khổ về bệnh sung phổi - tuy - nhiên kết-quả chưa có gì là chắc-chắn cả - nghe chàng nói như vậy nàng cũng tạm thời tha-thứ cho chàng một thời-gian.

Nhưng khi chàng bỏ liền một dây bốn bữa tiệc, và nàng giận điên lên, kêu, "Anh có thể tương-tượng phút cuối cùng thiếu một người, Bà Thorn cuống-cuồng lên như thế nào không?" Và khi nàng bảo, "Mấy đêm trước anh bất lịch

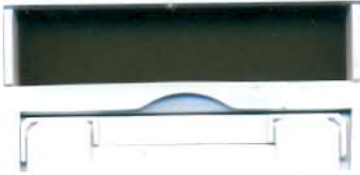

sự như vậy em cũng không để tâm quá lắm, nhưng đêm nay, em không có việc gì làm cả, em ngồi buồn tro-troi một mình ở nhà đợi anh đây" - khi đó chàng bứt-rứt vô cùng.

Martin và Terry bắt đầu gây bệnh xung phổi cho lũ khỉ rồi chữa trị cho chúng, hai người đã thành-công, sướng quá ôm nhau long-trọng nhảy Waltz ở dưới hành-lang. Những con mới mắc bệnh chưa quá một ngày đều khỏi ngay, còn phần nhiều sang ngày thứ nhì hay thứ ba cũng khỏi.

Nhưng lại có điều rắc-rối xảy ra là có mấy con khỉ không cần thuốc men, tự nhiên cũng khỏi bệnh. Điều này hai người suy-luận ra bằng những con số thoát trông có vẻ rất giản dị, nhưng thực sự họ đã mất không biết bao nhiêu ngày ngồi lý một chỗ để tính-toán đến nỗi hai vai mỗi rã-rời... một người thì ngồi ở bàn, tóc tai rối bù, bỏ cả cổ áo sơ-mi không mang, còn một người thì bơ-phờ đi đi lại lại giữa mấy cái chuồng khỉ hôi rình, nói nựng chúng, gọi chúng bằng những tên Bess với Rover, và ngọt-ngào bảo chúng, "Ồ, bộ muốn cắn tôi há, các bò!" rồi nhẹ-nhàng thản-nhiên chích vi-khuẩn bệnh sung phổi chết người vào chúng nó.

Họ gặp luôn mấy việc thất-bại. Họ nghiên-cứu trong ống thí-nghiệm những sản-vật hu-nhược của vi-khuẩn chắm phổi - và thất-bại.

Họ chế ra dịch-thể nhân-tạo (một cách thận-trọng, nghèo-nàn, khó-khăn), họ thí-nghiệm hiệu-lực của chất chuyển-hóa đối với vi-khuẩn trong thú máu nhân-tạo ấy - và thất bại.

Đương lúc đó Holabird nghe tin về vụ thành công trước của hai người, chạy ngay xuống để ngợi khen mà rồi cũng để "nổi tam-bành" lên. Ông nói, theo chỗ ông hiểu biết thì họ đã tìm ra được thuốc chữa bệnh xung phổi. Hay lắm ! Viện có thể được vinh-dự đã chữa khỏi cái bệnh đáng ghét ấy, và yêu-cầu Martin và Terry công-bố những điều phát-minh của họ ngay lập-tức (và phải nhớ đề-cập đến McGurk).

Terry lầu-bầu :

- Không, chúng tôi không công-bố đâu ! Holabird này ! Tôi tưởng anh nên để mặc chúng tôi, để cho chúng tôi được rảnh tay làm việc thì hơn !

- Thì tôi đã chẳng để mặc các anh đó là gì ! Gần một năm rồi chứ có ít đâu ! Tôi đã để các anh hoàn-toàn tự-do cho tới khi hoàn-thành công-việc, thì bây giờ các anh đã hoàn thành rồi. Vậy bây giờ là lúc phải để cho thế-giới người ta biết các anh đã làm được gì chứ !

- Nếu vậy thì chắc thế - giới người ta biết hơn chúng tôi nhiều ! Không đâu, xếp ơi ! Có lẽ một năm nữa chúng tôi mới có thể công-bố được.

- Các anh phải công-bố ngay bây giờ, nếu

không thì...

- Hay lắm. Giờ tốt lành đã tới. Tôi xin
thôi việc ! Và tôi rất lịch-sự, tôi thôi việc
nhưng tôi không nói cho anh biết tôi nghĩ gì
về anh !

Thế là Terry Wickett bị đuổi ra khỏi
Viện McGurk. Chàng đem phương - pháp hóa-hợp
chất chuyển-hóa thuốc ký-ninh của chàng ra
cầu chúng ở Tòa, rồi lui về ở "Tiểu-Điều An-
Tức-Xá", đem tiền dành-dựm ra lập một phòng
thí-nghiệm, sống một đời độc-lập tự-do khảo-
cứu chàng duy-trì bằng cách bán một số tối
thiếu huyết-thanh và một số thuốc khác.

Đối với Terry, không vợ con, không người
hầu kẻ hạ, sống như vậy cũng dễ, nhưng đối
với Martin thì không phải là giản-dị.

III

Martin cũng định từ-chức. Chàng giải-
thích cho Joyce hiểu. Chàng chưa biết làm
cách nào để dung-hòa lối sống phong - lưu ở
một biệt-thự thành-phố và một lâu-đài ở Gree-
wich, với lối sống thanh-bần cộng - tác với
bạn ở "Tiểu-Điều An-Tức-Xá", chàng chưa quyết
định được, nhưng dù sao chàng không thể không

trung-thành với bạn.

- Em có thể đoán hiểu được không ? Cái "Lão Khó Chơi" ấy đã dút Terry, song không dám đụng đến anh ! Anh còn 'trùng - trình' chỉ vì anh muốn xem ý Holabird đoán chừng anh sẽ làm gì. Và bây giờ thì...

Chàng giảng giải câu truyện cho nàng rõ trong khi ngồi xe hơi - chiếc xe của nàng - về nhà sau khi dự một bữa tiệc mà chàng tỏ ra rất vui vẻ và tao-nhã đối với một bà srong phụ quý-tộc, đến nỗi Joyce phải tự nhủ thầm, "Thế mà cái lão xuân Latham Ireland dám bảo chàng chẳng biết lẽ độ là gì !"

Chàng cao-húng nói tiếp :

- Hà, thế là anh được tự-do, thì cũng phải thế chứ, anh chả gì cũng đã làm được một vài việc đích-dáng, bây giờ được tự-do là phải lắm rồi !

Nàng đặt tay lên tay chàng, năn-nỉ :

- Hãy khoan đã ! Em muốn suy-nghĩ một cái đã. Anh hãy chịu khó ngồi yên một chút.

Rồi : - Anh Mart à, nếu anh đi làm việc với Ông Terry thì anh phải xa em luôn.

- À...

- Em thấy như vậy thực tình không tốt chút nào... Em muốn nói là đặc-biệt hiện tại thì không ổn, vì em thấy hình như em mang thai.

Chàng thốt ra một tiếng ngạc-nhiên. :

- Ồ, em không chịu làm một người mẹ ngày ngày ôm con khóc đâu. Em cũng không biết là em vui hay em giận đây, nhưng em tin chắc là em muốn có con. Nhưng anh biết đấy, như vậy thì câu chuyện đâm ra phiền-phức. Và nếu anh nghĩ việc ở Viện thì, riêng em, em thấy buồn, làm ở đây, anh có một địa-vị cũng chắc, hơn là đi sống một cách lén-lút. Anh yêu à, từ trước đến nay em ăn ở với anh như bát nước đầy, có đúng thế không anh? Thực tình em yêu anh lắm, anh biết đấy chứ! Em không muốn anh xa em, và nếu anh đi tới cái đất Vermont khi họ cò gáy ấy, tức là anh bỏ mặc em một mình ở nhà đấy.

- Mình có thể kiếm một cái nhà nào gần đây, mỗi năm ở dăm ba tháng, được không em?

- Cứ kể ra thì cũng được. Nhưng phải đợi tới khi cái công việc mang nặng đẻ đau 'Đứa Con Cưng' kia xong rồi sẽ tính sau.

Martin không từ chức ở Viện, mà Joyce cũng không nghĩ gì đến việc kiếm một cái nhà ở gần Terry chứ không nói gì đến chuyện thực hiện việc ấy nữa.